

Upravištvu: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 5122, 5123,
5124, 5125, 5126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 5. — Tel. 5492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št.
2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan, razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 5. Telefon
5122, 5123, 5124, 5125, 5126. Maribor,
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.

Telefon št. 65.
Rokopis se ne vračaja.

Po Lavalovi zmagi

Napeta notranjepolitična debata v francoskem parlamentu se je končala z rezultatom, kakršnega inozemski, pa najbrž tudi sama francoska javnost ni pričakovala. Ogromna večina, ki jo je dobila Lavalova vlada, je učinkovala kot prava senzacija. Saj je še pred par dnevi izgledalo, da bo Laval padel na vprašanju, ki že mesece in mesece razburja vso francosko javnost, na vprašanju obojestranskih desničarskih borbenih organizacij, tako zvanih lig. Poznavalci parlamentarnih razmer so v najboljšem primeru računali, da bo Laval dobil le tako večino, ki bo sicer preprečila njegovo neposredni padeč, ki pa mu ne bo omogočala čvrstega in zanesljivega dela. Glasovanje o zaupnici Lavalovi vladi pa je dalo večino 132 glasov, kakršne v poslednjem času še ni moglo zbrati nobeno drugo francosko ministrstvo.

Kako je do tega nenadnega rezultata prišlo, je našim čitateljem že znano. Konservativni poslanec Ybarnegaray, ki je sam član najjačje desničarske lige, »Ognjenega križa«, in dober prijatelj njenega voditelja polkovnika de la Rocque, je pred napeto poslušajočo zbornico predložil deklaracijo o svoji organizaciji in njenih ciljih. Rekel je, da »Ognjeni križ« ne goji nikakih prevratnih načrtov, da ne predstavlja zarote proti republiki ali demokratskim ustanovam, ne stoji v službi velekapitala in ne razpolaga niti z orožjem, niti z zalogi streliva. »Ognjeni križ« nima ničesar proti temu, da se razpuste vse borbene organizacije, toda res vse, torej ne samo desničarske, ampak tudi levičarske. Voditelji levičarskih parlamentarnih skupin so urno sprejeli to ponudbo, Laval pa je na brzo roko predložil zbornici zakon, ki določa razpust vseh borbenih organizacij. V vidnem olajšanju je nato zbornica glasovala o zaupnici in se, kakor znano, z veliko večino izrekla za Laval in njegovo vlado.

Izd parlamentarne bitke so vse stranke sprejele z zadovoljnostjo, saj je na prvi hip res izgledalo, kakor da bodo vsaj začasno prenehali srditi napadi, s katerimi sta se v poslednjih mesecih obkladali obe glavni fronti francoskega parlamenta. Notranji boji so se do skrajnosti poostri zlasti po krvavih dogodkih v Limoges, kjer so pred nekaj tedni udarniki »Ognjenega križa« napadli spreved svojih levičarskih nasprotnikov ter pri tem rabili celo strojno orožje, tako da je bilo več mrtvih in ranjenih. Razid desničarskih lig, ki so mnogo bolj agresivne od svojih, v glavnem le defenzivnih nasprotnikov, se je zato smatral v francoski javnosti za znak splošnega pomirjenja.

Toda veselje je bilo le kratko, kajti že v par dneh se je pokazalo, da borbeni desničarji svoje ponudbe najbrž niso mislili tako iskreno, kakor so jo na nasprotni strani razumeli. Pojavil se je sum, da bi bil desničarski predlog v parlamentu le taktična poteza, ki naj bi preprečila padeč Lavalove vlade v trenutku, ko si ga desničarji ne želijo. V petek popoldne, pred zaključkom parlamentarne debate, je bila situacija taka, da se je zdel Lavalov padeč neizbežen. Pri sedanjih momentani situaciji bi mogla slediti le levičarska vlada. Razumljivo, da ta ne bi postopala ravno z rokavicami v boju proti desničarskim ligam. Vrh tega se desničarji, tudi oni, ki ne simpatizirajo z ligami, boje, da ne bi nova vlada levece v zunanji politiki preveč zajadrala v angleške vode ter opustila sedanjo Lavalovo politiko laviranja, o kateri smatra večina Francozo, da je v današnjem nejasnem in zapletenem položaju najboljša za Francijo. Ligi so očitno tudi spekulirali, da se bo vlada v splošnem navdušenju, ki je nastalo po ponudbi lig, da se same razidejo, že s tem zadovoljila, čakala na njihov razid in ne bo vztrajala na njih. formalnem razpustu s pomočjo zakona. Na ta način bi te organizacije le začasno opustile javne nastope, na tistem pa bi obstajale dalje in bi se lahko zopet pojavile, čim bi bila situacija za nje ugodnejša.

Po vsem tem je razumljivo, zakaj je bilo desnici toliko na tem, da ostane Laval. Ko pa je ta proti računom ligasv vztrajal na razpustitvenih zakonih, se je borbene desnice polotilo veliko razočaranje. Lige so druga za drugo začele srdito protestirati proti Ybarnegarayu, češ da ni imel nikakega pooblastila govoriti v njih imenu. Celo vodja »Ognjenega križa« de la Rocque se je začel odmičati od svojega prijatelja. Desničarji zahtevajo od Laval, naj svoje predloge, ki morajo, preden dobijo zakonsko moč, pasirati še senat, spremeni in znatno omili. Laval seveda tega ne more storiti, pričakovati pa mu je zato v parlamentu novih viharjev. Kljub silni zmagi, ki jo je bil dosegel v petek, njegova trnjeva pot očitno še ni končana.

Odstop španske vlade

Madrid, 9. decembra. bw. Španska vlada je danes podala ostavko. Vzrok ostavke je nezadovoljstvo vladne stranke z gotovimi finančnimi ukrepi vlade in razne komunističke afere v katere so zapleteni nekateri španski politiki. Predsednik republike demisijsko sprejel.

LAVAL IN HOARE NA DELU ZA LIKVIDACIJO VOJNE

Na pariškem sestanku obeh državnikov so bili sporazumno sestavljeni novi predlogi Italiji za zaključitev vojne z Abesinijo

Pariz, 9. decembra. d. Snoči ob 18.30 je ministrski predsednik in zunanji minister Pierre Laval sprejel v svojem kabinetu domače in tuje novinarje in jim prečital naslednji komuniké o svojih razgovorih z angleškim zunanjim ministrom Hoarejem:

»Prežeta z istim spravnim duhom in s čustvi tesnega angleško-francoskega prijateljstva, sva v najinih dolgih razgovorih včeraj in danes skušala najti formulo, ki bi lahko služila kot osnova za prijateljsko ureditve italijansko-etioipskega spora. Za enkrat te formule še ni mogoče objaviti. Angleška vlada o predlogih še ni obveščena, ko pa bo izrazila svoj pristavek nanje, jih bo treba rezervirati še za ostale prizadete vlade in Društvo narodov, da se o njih odloči. Prizadevala sva si oba z enako skrbnostjo omogočiti čimprej mirno in čisto ureditve spora. Oba sva povsem zadovoljna z rezultati, ki sva jih dosegla.«

Laval je nato še dodal, da je nujno potrebna popolna diskretnost, ker je vprašanje, ki se sedaj obravnava, izredno občutljivo. Čim bo angleška vlada ratificirala formulo, na katere je pristal njen zunanji minister v Parizu, bodo skupno s potrebnim poročilom o pariških razgovorih predložene italijanski vladi. Laval je opozoril vse, ki so morda preoptimistično razpoloženi, da so imeli pariški razgovori zgolj namen, pokazati pot, po kateri bo mogoče priti do konkretnih rezultatov, na katerih se bo lahko zgradil bodoči sporazum. Bliznji dnevi, v katerih se ima angleška vlada odločiti, italijanska vlada pa preučiti angleško-francoske predloge, se bodo porabili za sondiranje terena in svrhu pogajanj na dogovorjeni osnovi.

Kaj predlagata Laval in Hoare

Cepprav formule za osnovo nadaljnjih pogajanj o likvidaciji italijansko-abesinskega spora še niso znane, reasumira »Echo de Paris« angleško-francoske predloge v naslednjih petih točkah:

1. Abesinija naj dobi izhod na Rdeče morje in sicer v Asabu v Italijanski Eritreji, če pa italijanska vlada na to ne bi pristala, v Zeili v Angleški Somaliji. Francija je pristala na tako rešitev, dasi bo njeno pristanišče Džibuti znatno oškodovano.

2. Italiji se kot kolonija pridoda vsa Tigrejska dežela, razen svetega mesta Aksuma in ceste, ki vodi iz Addis Abebe do njega.

3. Italija dobi kot koloniji tudi pokrajini Opaten in Danakil.

4. Ustanovi se posebna mednarodna policijska ustanova s pravico organizacije policijskih sil in rekrutacije policijskih organov, ki bodo v ostalem pod vrhovnim poveljstvom abesinskega cesarja. Policija bi izvrševala varnostno službo na italijanskem kolonizacijskem področju, ki naj bi se raztezalo v južni Abesiniji južno od 8. stopnje severne širine in 36. stopnje vzhodne dolžine od Greenwicha. Delokrog mednarodne policije naj bi segal do afriških jezer.

5. Ostele pokrajine ostanejo pod negu švo svobodno oblastjo. Z njimi bo razpolagal po svoji volji, po nasvetih prizadeh sil in na predlog iz Zeneve pa bo lahko sklenil pogodbo z Društvom narodov o njegovem protektoratu nad svobodno Abesinijo. V primeru, da bi prišlo do takega režima v Abesiniji, bi se abesinske mu cesarju dodelil mednarodni svet, v katerem bi imela tudi Italija svojega posebnega zastopnika.

Kaj zahteva Italija

Kakor zatrjujejo v poučenih francoskih krogih, postavlja italijanska vlada za likvidacijo vzhodno-afriške vojne naslednje zahteve:

1. Pokrajine, ki jih je osvojil in zasedel italijanski ekspedicijski zbor se končno veljavno odstopijo Italiji.

2. Vse neamharske obrobne pokrajine se postavijo pod italijanski mandat.

3. Amharske osrednje pokrajine ostanejo pod suverenostjo neguša, ki naj se sporazume z Društvom narodov o uvedbi mednarodnega režima, v katerem bi zavzemala Italija prednostno stališče.

Ceprav v Londonu in Parizu ne prikrivajo, da italijanske zahteve presegajo francosko-angleške predloge za pogajanje, vendar ne opuščajo upanja, da Mussolini ne bo kratkoma odločil francosko-angleškega načrta, kar predstavlja po angleških izjavah navedeno močnost koncesij, ki se morejo zagovarjati proti Društvu narodov in abesinski vladi. Če bo Mussolini označil francosko-angleške predloge kot pripravno podlago za pogajanja, ga bo Laval naprosil, naj pošlje barona Aloisija v Pariz in Zenevo k nadaljnjim pogajanjem. V tem primeru bosta francoska in angleška vlada bržkone predlagali odboru osemnajstih, ki je sklican za 12. december, naj začasno odloči razširjenje sankcij na prevoz izvoza petroleja v Italijo.

Ministrski predsednik Laval in zastopnik angleške vlade bosta vsakakor senkijskemu odboru na njegovi prvi seji poročala, kako sta izvršila mislijo, katero ima je poveril na svoji zedinji seji na predlog belgijskega ministrskega predstavnika Van Zeelanda, da bi se dosegla prava podlaga za mirno ureditve italijano-abesinskega spora.

Popolno soglasje med Anglijo in Francijo

Listi poudarjajo, da obstaja sedaj med Parizom in Londonom popolno soglasje, ter izražajo upanje, da bo italijanska vlada priznala dobro voljo Pariza in Londona.

Saint Price piše v »Journalu«, da pomeni obnova prisrčnega sporazuma med Veliko Britanijo in Francijo nekaj globljega in mnogo širšega kakor pa navadno epizoda. Kdor bi hotel s kakšnimi spletkami kuliti odnošaje med Parizom in Londonom, bi se temeljito zmotil.

Lucien Bourgress pravi v »Petit Parisien«: Za sedaj še ne vemo, kakšen bo uspeh novega francosko-angleškega predloga v Rimu. Morda bo tudi ta predlog propadel, toda v tem primeru ga bo gotovo preživelo soglasje, ki je zavladalo med Parizom in Londonom. Najnovejši predlog je kompromis srednje črte med predlogi, na katere je že doslej pristalo Društvo narodov, in novimi popusti, ki bi mogli po mnenju francoske in angleške vlade zadovoljiti Italijo. Predlog upošte-

V pričakovanju italijanskega odgovora

Rim, 9. decembra. o. Ceprav rezultat pariškega sestanka med Lavalom in Hoarejem uradno še ni bil objavljen, je uradni komuniké o njem napravil na italijanske politične kroge ugoden vtis. Lesti naglašajo, da diskretnost, s katero postopata Laval, zelo ustreza italijanskim diplomatskim metodam. Vsekakor se bo zato lahko preprečila polemika, do kakršne je prišlo meseca septembra, ko so bili objavljeni predlogi odbora petih. Agencija Stefani pravi v svojem komunikéju:

»Enodušnost in dobra volja, ki sta jo na pariškem sestanku pokazala Laval in Hoare, sta omogočila serijo formul za pri-

va pravice, ki si jih je pridobila Italija v 50 letih svojega kolonizacijskega dela v Vzhodni Afriki, prav tako pa upošteva tudi njene žrtve v sedanjih mučni in dragi vojni.

»Matine« piše: Če bo Rim uvidel, da upoštevajo novi predlogi njegove upravičene želje, in če bo pristal na pogajanja, ni pričakovati nobenih težkoč za odgoditev petrolejskega vprašanja v Zenevi.

Pertinax smatra v listu »Echo de Paris«, da je najnovejši predlog Laval in Hoareja mnogo ugodnejši za Italijo, kakor pa so bili dosedanj predlogi Velike Britanije. Angleški zunanji minister je pristal na te predloge zato, ker je Francija izjavila, da bo popolnoma solidarna z Veliko Britanijo glede nadaljnjega posredovanja v Rimu. Laval je tudi pristal na to, naj se sporoči Italiji, da bo morala sedaj zavzeti končno stališče in nositi tudi odgovornost za nadaljnji potek dogodkov, ki bi nasteli, če bi odklonila najnovejše francosko-angleške predloge. Pertinax priznava, da mora Francija in Velika Britanija zaradi teh predlogov računati s protestom nekaterih držav v Zenevi, ker nasprotujejo v gotovi meri določbam pakta Društva narodov.

jeteljske ureditve italijansko-abesinskega spora. Sestanke pomeni vsekakor velik političen dogodek, ki bo napravil na mednarodno javnost močan vtis. Na pariških posvetovanjih so pričakovali, da bo italijanska vlada postavila svoje minimalne zahteve. Mussolini je svoje zahteve sporočil Franciji že 16. novembra. V njih je naglasil, da se bo italijanska vojaška akcija v vzhodni Afriki nadaljevala, dokler ti predlogi ne bodo realizirani Italiji od svojih zahtev ne more odstopiti.

Kakor vse kaže, bo italijanska vlada najkasneje v sredo zvečer odgovorila na predloge, ki jih ji bosta dostavila angle-

Italijanski senat za poostren odpor

Demonstrativna seja italijanskega senata, ki se je izjavil proti vsakemu sporazumu brez priznanja italijanskih zahtev

Rim, 9. decembra. d. Zaradi zadnjih mednarodnih dogodkov in v zvezi z dvodnevnimi razgovori Laval in Hoareja v Parizu je vladalo za današnjo sejo italijanskega senata veliko zanimanje v vsej javnosti. Razen tega so današnji pariški listi napovedovali, da bo Mussolini na tej seji podal nove in važne politične izjave.

Seja je potekla sicer v svečanem razpoloženju, vendar ne tako bučno kakor sobotna seja poslanske zbornice. Senat je bil polnoštevilno zbran. Prisotni so bili tudi člani kraljevskega doma.

Sejo je otvoril ob 15. predsednik senata Federzoni, ki je v krajših izjavah njih pozdravil vojsko v vzhodni Afriki in govoril proti sankcijam. Nato je izjavil prisotnemu predsedniku vlade Mussoliniju, da je senat enodušno s tem, ki je dal Italiji skupnost in zavest veličine. Ves italijanski narod je v njim enih misli in bo v svojem odporu vztrajal do konca.

Nato je predsednik Federzoni po primeru poslanske zbornice pozval senatorje, naj tudi oni izroče državi svoje kolajne, namestu katerih bodo dobili druge iz enostavnih kovine. Kolajne senatorjev bo izročil tajniku fašistične stranke 18. decembra. Njegov predlog je senat sprejel soglasno.

Nah je senat prešel na dnevni red, na katerem se je najhitrejši zakonski načrt o potrditvi izrednih izdatkov za vojno v vzhodni Afriki. V zvezi s tem zakonikom načrtom je senator Thon de Revel predložil naslednjo resolucijo, ki jo je podpisalo 884 senatorjev:

Senat kraljevine Italije ponovno potrjuje v skladu z vsem italijanskim narodom in

profi vsakemu poizkusu, ki naj zlomijo voljo Italije, popolno zakonitost njenih obrambnih in civilizatornih ciljev v vzhodni Afriki, ki jih je potrdil tudi N. Vel. kralj Italije, ter izjavlja, da popolnoma soglasa s predsednikom vlade, ki bo znal varovati čast in pravice Italije.

Senator Thon de Revel je nato utemeljeval svojo resolucijo in nadaljeval:

Med svetovno vojno sem poveljeval italijanskim pomorskim silam. Zato si niti misliti nisem mogel, da bom že nekaj let kasneje doživel, kako se na istem morju zbirajo vojna brodirja in kako sklepajo sporazum o Sredozemskem morju v škodo Italije oni, ki so bili med svetovno vojno naši zavezniki. Poseg italijanske vojske v svetovno vojno je bil odločilnega pomena za skupno zmago. Ta vrednost bo po potrebi in če bo šlo za samostojnost Italije postoterna.

Govor senatorja Thona de Revela je senat sprejel z velikim navdušenjem. prav tako tudi njegovo resolucijo soglasno.

Nato je povzel besedo predsednik italijanske vlade Mussolini in izjavil:

Zahvaljujem se senatu za soglasni sprejem resolucije in za lepo manifestacijo, ki jo je pri tej priliki priredil. Zbornica je vnovič dokazala, da je na višini svojih nalog, ki so živ izraz napredka italijanskega naroda. Senat je lahko prepričan, da bomo afriške in evropske interese Italije z vso odločnostjo branili.

Senat je prebral kratko Mussolinijev izjavo z velikim odobravanjem, nakar je bila seja zaključena. Prihodnja bo jutri popoldne.

Desie zopet bombardirano

Italijanska letala so izvršila ponovne napade na Desie in njeno okolico — Mnogoštevilne žrtve med civilnim prebivalstvom

Desie, 9. decembra. d. Neguš je odredil, da mora mesto zapustiti vse prebivalstvo, kar se je tudi zgodilo. Število žrtve bombardiranja pretekli petek je zelo veliko, vendar pa ga še ni bilo mogoče končno veljavno ugotoviti, ker leži mnogo trupel še vedno pod razvalinami. Pri ponovnem sohotnem bombardiranju Desie je bilo manj žrtve, ker so medtem ljudje že pobegnili v hribe. Do včeraj so našli 95 smrtnih žrtve italijanskega bombardiranja. Stanje mnogih ranjenecv je zelo nevarno in se bo število smrtnih žrtve zato še povečalo. Nekaj ženski so ubili štiri otroke, njej sami pa je bomba odtrgala obe nogi in grudi. Američanka miss Helling je bila nevarno ranjena v trenutku, ko je previjala v bolnici

neko Abesinko, kateri je bomba nekoliko trenutkov poprej odtrgala roko. Miss Helling so morali amputirati levo nogo, dvomi jo pa, da bo ostala živa, ker je izgubila mnogo krvi.

Abesinci pravijo, da Desie ni utrjeno

Addis Abeba, 9. decembra. o. Abesinska vlada je danes ponovno službeno demantirala italijanske trditve, da bi bilo Desie dobro utrjeno mesto in opremljeno z vsem potrebnim za obrambo proti letalskim napadom.

ški in francoski poslanik v Rimu v najkrajšem času. Tako bo mogoče o njem že v četrtek obvestiti vse države, članice Društva narodov, da bodo potem lahko zavzele svoje stališče v vprašanju, ki so na dnevnem redu seje odbora osemnajstih. Če bi Italija pristala na pariške predloge, bo zasedanje odbora bržkone odgodeno ali pa vsaj splošna prepoved izvoza petroleja v Italijo za sedaj ne bo uveljavljena.

Rimski krogi poudarjajo, da francosko-angleški predlogi nimajo ultimativnega značaja. Italijanska vlada pričakuje, da so ti predlogi zares dobromerni v mislu Hoarejevih izjav v spodnji zbornici, da Anglija ne dela proti Italiji iz sovraštva, temveč v skladu z neumorno Lavalovo akcijo za sporazum med Rimom in Londonom.

V Angliji dvomijo da bo Mussolini popustil

London, 9. decembra. o. Dopoldne ob 10. se je sestala angleška vlada. Seja je imela zgolj formalen značaj, ker je vlada že večeraj telefonsko pristala na predloge, ki sta jih sprejela Laval in Hoare za mirno ureditve italijansko-abesinskega spora.

Listi dodajo, da polžaj v Rimu ne kaže, da bi bil Mussolini pripravljen sprejeti francosko-angleške predloge kot osnovo za nadaljnja pogajanja, ker so v precejšnjem nasprotju s minimalnimi zahtevami, ki jih je postavila italijanska vlada v svoji noti z dne 16. novembra francoskemu ministrskemu predsedniku.

Če bo Mussolini Lavalove in Hoarejeve predloge zavrnil, bo vsekakor prišlo do petrolejskih sankcij in v tem primeru bo imel pariški sporazum še svoj poseben pomen, ker se bila na njem likvidirana vsa dosedanja nesoglasja med Parizom in Londonom. Listi pripisujejo Londonu, da bo obnovi angleško-francoske fronte celo večji pomen, kakor glede na njihove mirne svrhe. Vel naglašajo, da bo Laval vodil v bodoče vsa pogajanja z Italijo etnočno skupno in sporazumno z Veliko Britanijo.

Mussolini že obveščen o predlogih

Pariz, 9. decembra. o. Po najnovejših vesteh sta Hoare in Laval že snoči obvestila Mussolinija o rezultatih svojih razgovorov in o svojih načrtih. Prosila sta ga za odgovor najkasneje do 12. t. m., ko se bo sestel odbor osemnajstih. Obenem sta ga pozvala, naj pošlje v Zenevo barona Aloisija, da se v danem primeru z Edenom dogovori o odzvojitvi zasedanja tega odbora.

Italijani pa, da je

Rim, 9. decembra. o. Po službenih vesteh italijanskega generalnega štaba v Asmari so netočne in tendenčne vesti iz Addis Abebe, da bi bilo Desie neoboroženo in nesposobno za obrambo proti letalskim napadom, zaradi česar naj bi se smatralo kot nevtrarno mesto. Italijanska letala, ki so izvršila v petek napad na mesto, so bila vse poškodovana od strelcev in pušk in strojne ter šrapnelov.

Komuniké št. 66

Rim, 9. decembra. d. Po sobotnem poročilu, ki ga je poslal maršal Badoglio iz vzhodne Afrike in je bilo objavljeno kot uradno poročilo propagandnega ministrstva, so oddelki askarov zavezali Abi Adi, glavni kraj v Tembijskih gorah.

Danes je ministrstvo za tisk in propagando objavilo naslednji komuniké št. 66: Na vsej fronti se nadaljuje aktivnost naših patrolj. Več naših letal je obstrlejevalo vojaško taborišče Abesincev severno od Desieja.

Tudi na somalskem bojišču je bilo naše letalstvo zelo živahno in je izvršilo polot nad sovražnimi četami med Filto in Negojjem blizu Dorijskega prekopa. Sovražne čete so zelo ostro obstrlejevale naša letala. Pri tej priliki je našel smrt eden izmed naših letalcev. Naša bombna letala so se sicer vrnila brez izgub na svoja letališča.

Hudi boji s četami rase Deste

Addis Abeba, 9. decembra. g. Po poročilih z južne fronte so vrše med četami rase Deste in italijanskimi četami severno od Dola hudi boji, pri katerih so imeli Italijani doslej 700, Abesinci 900 mrtvih.

Seja neodvisnega poslanskega kluba

Beograd, 9. decembra p. Danes dopoldne in popoldne je imel sejo jugoslovenski nezavisni poslanski klub. Dopoldne je razpravljal v prvi vrsti o zakonskih načrtih, ki so predložili Narodni skupščini. Zlasti obširna je bila razprava o načrtu zakona o prekrških.

Na popoldanski seji je klub razpravljal o splošnem političnem položaju. Seja se bo jutri nadaljevala.

Pogajanja v združeni opoziciji

Zagreb, 9. decembra o. Danes bi se bil moral sestati poslovisni odbor združene opozicije, ki ga tvorijo po en delegat štirih glavnih političnih skupin: demokratske, zemljoradniške, redničve in prebivičevske. Iz Beograda je prispeval samo zastopnik Ljube Davidovića, Boško Vlačić, ki je izjavil, da ne prihaja kot službeni delegat na pogajanja, marveč le zato, da zbere nekatere informacije. Sestal se je danes z Dr. Mačkom in Večeslavom Vilderjem. Seč ko se bo vrnil v Beograd, bo srbijanski združene opozicije na osnovi njegovih poročil sklepala o tem, ali in k-taj naj se nadaljujejo službena pogajanja.

Iz Celja

— Drugo predavanje o Halozan bo danes ob 20. na ljudskem vseučilišču. Predavatelj bo prof. dr. Zdege. Pod okriljem SPD bo predaval v četrti 12. t. m. ob 20 v risalnici meščanske šole znani avstrijski alpinist Ferdinand Krobath iz Beljaka o le. tošnji ekspediciji na Kavkaz.

— Ljubljanska drama bo gostovala v »Izdajo pri Novari« 17. t. m. ob 20. Predstava je za abonma. Neabonanti dobijo vstopnice v knjigarni »Domovina«.

— Cinkarna v Celju je darovala mestni občini 10 vagonov premoga kot božično darilo revežem. Lani je cinkarna darovala za reveže v mestni občini 25.000 kg premoga in ravno toliko za reveže v bivši okolišni občini.

— Višina novega snega je snoči dosegla že četrta metra v dolini in 40 cm v višjih hribov Celja. Prijatelji smučarje so se v nedeljo prvič navzili zimskih radosti.

— Novo pot v serpentinah na hrib Sv. Jozefa nad skladiščem tvrdke »Jugo« lesa so začeli graditi včeraj. Dela vodi mestni tehnični oddelek.

— Kino Union. Danes ob 16.30 in 20.30 vefilm »Moč ljubezni« in zvočni tednik.

Iz Maribora

— Niko Vrabli pri Abrahamu. Niko Vrabli, upravnik mariborske kazalnice, ki je obhajal te dni petdesetletnico, je doma iz središča Na gumnjazi v Mariboru je studiral vseskozi z očitnim uspehom, že zgodaj pa je iskal zaposlitve svojem duhu tudi izven šole in se zanimali zlasti za avoje; za slovensko kulturo, predvsem za slovensko knjigo, v se večji meri pa za naše narodno vprašanje, ki je na sevevni meji slovenstva bilo posebno pereče. Z vnuemo se je udeleževal v pravcu narodno-rakalnega dijaštva, ki je prav takrat z geslom »iz naroda za narod« začelo sistematično gojiti podrobno narodno-obrambno delo. V istem pravcu je delal tudi na univerzi, ko je v Gradcu in Pragi študiral pravo in trgovsko akademijo, in bil eden glavnih sodelavcev pri Slovenskem braniku, obenem pa tudi pri Slogi. Po končani študiji je stopil v sodno službo, bil po prevratu predstojnik sodišča v Ljutomeru in Gornji Radgosti, pozneje okrajni sodnik v Mariboru, pred blizu desetimi leti pa je postal upravnik mariborske kazalnice. Ves ta čas je poleg poklicnega dela, v katerem ga odklikuje globoko strokovno znanje, natančnost in odličnost, mnogo časa posvečal tudi javnemu delu, čeprav večinoma kot tih in skrit delavec. Kot tak se udeležuje v zadnjih letih predvsem v kulturnih organizacijah, zlasti v Slovenski čitalnici, ki ji je predsednik, v Zgodovinskem društvu, ki mu je že od 1927 skrben in vesten blagajnik, ter kot vnet in požrtvovalen pospeševatelj študijske knjižnice. Kako pri srcu mu je slovenska knjiga, kaže tudi njegova bogata lastna biblioteka. Od 1931. urejuje koledar mariborske Nabavljane zadrage, ki mu je dal svojevrsten pečat in ga po pomenu znatno dvignil nad običajne tovrstne publikacije s tem, da odmerja v njem obilo prostora prispevkom krajevno-zgodovinskega značaja. Vodi ga pri tem prepričanje, da je za izobliko slovenskega mariborskega meščanstva treba med drugim tudi tiste te. sne in intimne povezanosti s krajem, ti. ste zgodovinske zadržanosti, ki je ne moremo brez poznanja preteklosti. Da ima pri odkrivanju mariborske preteklosti pred očmi v prvi vrsti usodo tukajš. njega slovenstva, se razume Ljubezen do slovenske knjige in skrb za slovensko narodno povest, ki sta mu bili gibalni sili že v dijaških letih, ga vodita tudi še danes. Z isto budnostjo, ki jo je pred vojno posvečal podrobno delu naše narodne obrambe, in ki je z njo stal na straži v dneh prevrata, ki je generalu Maistru bil eden najzanesljivejših informatorjev, z isto budnostjo zasleduje tudi danes vse, kar se kakorkoli tiče naše usode. Morda je ta budnost, ta ostra domoljivost, ki ji nobena malenkost ne uide, ta nepretrgana in neutrudljiva pripravljenost za vse, kar je v zvezi z rastjo in napredkom našega narodnega življenja, prevsem z našo kulturo, najzanimivejša poteza Vrablovega značaja. Kako ne zamudi zlepa potovanja, predavanja ali razstave, tako mu ne uide zlepa, kar je kakorkoli povezano z nami pa naj je tudi samo droben letak ali zaplenjena številka časopisa. Vsemu odprt in vedno pripravljen za odziv je njegov duh, zato je vedno enako mlad da bi še dolgo ostal tak, to mu želimo ob petdesetletnici.

— Poziv Maistrovim borcem. Na zahvalo vojaške oblasti naj se nemudoma javijo vsi Maistrovi borci, tudi če niso vključeni v podpisani Zvez, ki so po prevratu od 1. novembra 1918 dalje prostovoljno služili kot vojniki pod poveljstvom generala Maistra in so bili za zaslug tega svojega vojaškega delovanja odklikovani. Naznanje naj nam z dopisnico svoj takratni vojaški čin in vrsto odlikovanja z dnevom in številko kraljevega ukaza. Obenem nujno potrebujemo seznanjenosti Maistrovih borcev, ki so v teh bojih postali invalidi, istotako z navedbo imena, sedanjega poklica in bivališče ter invalidnosti. Slednje potrebujemo seznanim padlim Maistrovih borcev. Podatki o njih, kaj in kdaj so padli in kje so pokopani, naj pošljejo njihovi svoji ali znanici. — Zveza Maistrovih borcev, Maribor—Narodni dom.

— Velik uspeh so dosegli Kreftovi »Malomeščani« ob nedeljski krstni predstavi. Gledališče je bilo malodane popolnoma zasedeno navdušenega občinstva, ki je spremljalo potek igre z velikim zanimanjem. Po drugem odmoru so navzočni priklicali pred zastor avtorja Bratka Krefta, ki je prejel velike venec in bil deležen navdušenega aplavza. Uprizoritev v režiji J. Koviča je popolnoma uspešna in je moral avtor po zaključku tretjega dejanja ponovno pred zastor. Nedvomno bodo po nedeljskem uspehu Kreftovi »Malomeščani« tudi v Mariboru uživali.

— Gledališke novice. V kratkem bo sodeloval pri uprizoritvi »Vzroka« kot režiser — gost odlični režiser ljubljanske drame in opere Ciril Debevec. V okviru bolgarskega tedna ki bo po novem letu v Mariboru, se bo tudi v mariborskem gledališču uprizorila primerna bolgarska drama, najbrže znana komedija »Golemanov«. Po novem letu bo režiral režiser Bratko Krefto kot gost »Karijero kandelista Vinciga« Drevi nastopi v gledališču »pevskimi opernimi ariji« in izbranimi bolgarskimi narodnimi pesmami tenor sofijske opere Ivanov Haralambi.

— Mariborski obrtniški teden so zaključili obrtniki s krasno uspešnim prijateljskim večerom v soboto 7. t. m. pri Gumbinu. Prisrčne pozdravne besede je namenil vsem navzočnim predsednik krajevnega delavnega odbora g. A. Krajcar. Vneto in uspešno sta sodelovala pri večeru s požrtvovalnim petjem in sviranjem pevski zbor združenih pevskih mojstrov in tamburaški zbor.

— Mariborski planinci so v lepem številu pohiteli v nedeljo k Mariborski koči in proslavili 50letnico rojstva popularne upravitelje Mariborske koč gospo Marec, ki sta ji spregovorila v zboru številnih planincev iskrena voščila gospodar koč g. Pagon in podpredsednik mariborske podružnice SPD g. Franjo Majer. Slavljenka je ob tej priliki prejela od mariborske podružnice SPD lično spominsko darilo.

— Delitev noveletnih nagrad po trgovinah. Združenje trgovcev za srez Maribor levi in desni breg v Mariboru opozarja svoje člane na sklepe občnih zborov 1932, 1933, 1934 in 1935. Na omenjenih občnih zborih je bilo sklenjeno, da se običajni delitev koledarjev in drugih nagrad ob novem letu in drugih prilikah med letom absolutno odpravi. Teh sklepov se morajo brezpogojno držati vsi člani združenja. Proti kršiteljem se bo postopalo disciplinarno.

— Poseben železniški vagon za shranjevanje smuk je bil izdelan v tukajšnjih delavnicah državne železnice. Vagon, ki se bo priključeval preko zime sobotnim popoldanskim in nedeljskim vlakom na koroški progi bo mariborskim delarjem prav dobrodošel.

— Nove postavke v mestnem proračunu. Predlog za 1936/37, ki se nanašajo na obvezne prispevke za mestno policijo, predvidevajo naslednje zneske: za prehrano in eskortiranje policijskih jtnikov 40.000

Gospodarstvo

Indeks cen se nadalje dviga v štirih mesecih se je dvignil za 12%

Kakor smo na tem mestu že poročali, se je zadnje mesece naš indeks cen v trgovini na debelo stalno dvigal. Sedaj objavlja Narodna banka tudi podatke za november, iz katerih sledi, da se je tudi v tem mesecu dvigovanje nadaljevalo. Od julija letošnjega leta se je naš indeks cen na debelo gibal takole:

	julij	okt.	nov.
splošni indeks	63.3	70.0	71.2
rast. proizv.	60.3	81.6	82.5
živ. proizv.	55.6	56.2	58.9
miner. proizv.	79.8	81.1	81.1
indust. proizv.	65.7	68.8	69.4

Kakor je razvidno iz gornje primerjave se je naš splošni indeks cen v trgovini na debelo v štirih mesecih dvignil za 7.9 točke ali za 12.3%. Znatnejše je tudi povečanje v primeri s prejšnjimi leti, kajti od septembra 1931 se je naš indeks cen stalno gibal izpod 70 in je lani v novembru znašal 62.7, predlanskim 63.1, leta 1932 64.7, leta 1931 68.6 in leta 1930 79.2. V primeri z lanskim indeksom v novembru imamo torej letos povečanje za 8.5 točke, ali 13.5%.

Tudi v novembru se je nadalje dvignil delni indeks cen rastlinskih proizvodov, in sicer za 0.9 na 82.5 točke lani je znašal v novembru 59.1 in znaša tu povečanje nasproti lanskemu letu skoro 40%. Precej se je dvignil tudi v primeri s prejšnjim mesecem indeks cen živini in živinskih proizvodov, namreč za 2.7 na 58.9 točke (lani v novembru 58.4). Indeks cen mineralnih proizvodov je ostal na isti višini kakor v oktobru in je znašal 81.1 (lani 78.6). povečal pa se je indeks cen industrijskih proizvodov za 0.6 na 69.4 točke (lani 65.3). Na račun indeksa je pripisati predvsem dvigu cen pšenici, koruzi, konoplji in suhim češnjam, nadalje so narasle cene jaje in zaklane perutnine deloma tudi cene sirovih kož in težkih svinj. Povišanje cene industrijskih proizvodov pa je pripisati višjim cenam za bombažne izdelke, moko, kristalni sladkor in usnje.

Državno svilarstvo

Pred kratkim je prineslo »Jutro« poročilo o požaru v tvornici svile v Novem Sadu. Prijatelj našega lista se je mudil pred dnevi v Novem Sadu pa si je tovarno ogledal.

Ravnatelj tvornice g. Hribar. znani pisatelj dela »Agrarna reforma« in drugih agrarnih knjig, je bil tako ljubezniv da mu je tvornico temeljito razkazal in dal potrebne podatke, iz katerih je razvidno napredovanje našega svilarstva dočim bo v našem Prekmurju in Medijurju ostal skoro še samo spomin na nekdanje gojenje sviloprejk.

Za časa Avstroogrške je bilo v Podunavju več fabrik, takozvanih filad, ki so odvijale mešičke (kokone). Od teh so ostale v Jugoslaviji le tri, in sicer v Novem Sadu, Pančevu in Novem Kneževu. V teh tvornicah se je producirala samo svila niti ki se je pozneje prodajala v surovem stanju v inozemstvo. Tako je ostalo še dolgo časa tudi po vojni. Mnogo je bilo vlad raznih režimov ali niti eden ni čutil potrebe, da se svilarstvo tvornice reorganizirajo. Japonska konkurenca je od 1. 1926 dalje svilarstvo skoro uničila. L. 1925 je stal 1 kg svile 100 frankov, čez nekaj let pa so prišle cene že na 7 frankov za kg. Padec cene je povzročila v glavnem umetna svila. Naše tvornice so izgubile letno po 14 do 15 milijonov Din. Zavaljo take izube so vnesli v finančni zakon za leto 1932/33 člen 61. po katerem je bila predvidena prodaja tovarna Kmalu za tem je postal minister kmetijstva, v čigar delokrog spadajo tudi svilarne, gospod Demetrovič.

Na podlagi referata današnjega ravnatelja tvornice so pričeli svilarstvo reformirati in sicer tako, da ne bomo več izvažali v inozemstvo surove svile, temveč bi to sami predelali na predvilo in celo dalje na tkanino.

Za to preureditev je bilo potrebno kompletirati mašinske instalacije v predilnico,

Din, za najemnino novih prostorov za kasarniranje 20 novih policijskih stražnikov 25.000 Din za adaptacijo prostorov policijske kasarne 10.000 Din za opremo v novi policijski kasarni 40.000 za higienske naprave v policijskih zaporih 7.500 Din, za spopolnitev inventarja kuhinje v stari policijski kasarni 5.000 Din.

— Poledica že zahteva svoje žrtve. 35-letni železniški uradnik Rihard Blažič je padel na Pobrežju na poledenelih tleh in si zlomil desno nogo. Prepeljali so ga v splošno bolnišnico.

— Tatvine. Mariborski policiji sta bili prijavljeni tatvini kozoši in perila ter se za storilci vršijo poizvedbe. Františki Polegovi v Delavski ulici so izmaknili iz kurnika 6 dobro pitanih kur. Mariji Drevenškovi v Vildentrainerjevi ulici pa so iz podstrešja tatovi odnesli razno perilo.

V HLADNIH ZIMSKIH DNEH UPORABLJAJTE

NIVEA-CREME

PROTI ŠKODLJIVEMU VPLIVU KLIME
ZARADI SESTAVINE EUCERITA V NIVEA-KREMI POSTANE KOŽA GLADKA, SVEŽA
IN ODPORNA

NIVEA-KREMA V DOZAH IN TUBAH
DIN 3.50, DIN 6.—, DIN 12.—, DIN 25.—

ji nego lani, kariti dosegli so vsoto 195.0 milijona Din i. j. za 25.4 milijona Din več. Tudi dohodki rudnikov so bili razmeroma znatni, namreč 22.0 milijona Din (za 4.0 milijona več nego lani), dohodki državnih gozdov pa so bili nebitveno večji nego lani in so znašali 10.2 milijona Din. Znatnejši so bili tudi dohodki pošte, telegrafa in telefona, ki so znašali 40.4 milijona Din (za 6.2 milijona Din več nego lani).

Od prvih sedmih mesecev tekočega proračunskega leta so znašali dohodki državnih železnic 1167.4 milijona Din (za 3.5 milijona več nego lani), dohodki pošte telegrafa in telefona 230.6 milijona Din (za 3.5 milijona več), dohodki rudnikov 112.3 milijona Din (za 7.8 milijona manj) in dohodki gozdov 55.2 milijona Din (za 0.4 milijona več).

435.000 javnih uslužbencev in upokojencev

»Statistički godišnjak« za leto 1933, vsebuje med drugim zanimive podatke o gibanju števila javnih nameščenecv in Jugoslaviji. Iz teh podatkov sledi, da je bilo v letu 1933, v naši državi 435.000 državnih in samoupravnih uslužbencev, upokojencev in državnih invalidov, ki so imeli 7 milijard, 104 milijone Din prejemkov. Od tega skupnega števila odpade 207.130 na državne uslužbenke, ki so imeli 4932 milijonov prejemkov, 60.400 na državne upokojence, ki so imeli 1021 milijonov prejemkov, 11.878 banovinskih nameščenecv s 177 milijonov prejemkov, 18.550 mestnih uslužbencev in upokojencev s 310 milijonov prejemkov, 66.224 uslužbencev in upokojencev selskih občin s 561 milijonov Din prejemkov in s 70.788 državnih invalidov s 103 milijoni Din prejemkov.

Število državnih uslužbencev se je v proračunskem letu 1933/34 povečalo v primeri s prejšnjim proračunskim letom za 20.393. Če računamo, da znaša naš narodni dohodek 35 milijard Din, tedaj vidimo, da gre ena petina tega narodnega dohodka za prejemke javnih uslužbencev.

Gospodarske vesti

Seja centralnega predstavništva trgovskih združenj v Splitu. V prvi polovici, ki januarja se bo v Splitu vršila seja centralnega predstavništva trgovskih združenj kraljevine Jugoslavije, kjer bodo razpravljali o pripravljanih delih za vsedrjavni kongres trgovcev, ki bo v maju 1936. v Zagrebu. Ob tej priliki bo v Splitu tudi ustanovna skupščina Združenja trgovcev za primorsko banovino s sedežem v Splitu.

— Zvišanje glavnice. Kolinske tovarne hranil d.d. v Ljubljani bodo imele 21. t. m. izredni občinski zbor, ki bo sklepal o povišanju delniške glavnice od 2 na 4 milijone Din.

— Dobave. Dne 16. t. m. se vrši pri direkciji državnih železnic v Ljubljani druga pismena licitacija za oddajo kolodvorske restavracije na postaji Novo mesto v triletni zakup. Dne 16. t. m. se vrši v pisarni komisarja dravske vojne bolnice v Ljubljani druga ustmena licitacija za oddajo dobave telečjega mesa, mleka in žemljic. Dne 18. t. m. se vrši v pisarni referenta inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani druga oralna licitacija za oddajo dela kopalnice v vojašnici v Mostrani. Dne 19. t. m. se vrši v upravi vojnotehničnega zavoda v Sarajevu pismena licitacija za dobavo večje množine gladkega kartona. Pri direkciji šum kraljevine Jugoslavije v Ljubljani se prodaja na javni oralna licitacija 18. t. m. večja množina režijskega lesa v področju šumske uprave Bled. 19. t. m. v področju šumske uprave v Bohinjski Bistrici in 20. t. m. v področju šumske uprave Krško gora.

Borze

9. decembra

Na ljubljanski borzi sta devizi London in New York danes znatno popuščali. Notacija devize Trsta je bila z današnjim dnem ukinjena, kakor so to storili tudi v drugih državah. Merodajno pa je bilo pri nas predvsem dejstvo, da je bil v soboto izdan odlok, po katerem bo Narodna banka sprejemala nadaljnja vplačila na klirinški račun za Italijo od strani naših uvoznikov po vnaprej določenem tečaju 355.40 Din za 100 lir. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šilingi 8.85 — 8.95. V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v avstrijskih šilingih po 8.93, v angleških funtih po 252.80, v grških bonih po 30.25,

dočim notirajo španske pesete 7.05 — 7.10. Nonske kompenzacijske marke so nekoliko popustile in so se danes trgovale v Zagrebu po 14.68, v Beogradu pa po 14.5527.

Na zagrebškem efektivnem tržišču je tendenca o vojni škodi v glavnem neizpremenjena in je bil zabeležen promet za kaso po 364 in 366 (v Beogradu po 365 — 366.50) in za december po 365. Zaključki so bili še v 7% Blairvemu posojilu po 70.50.

Deviz

Ljubljana. Amsterdam 2971.43 — 2986.03, Berlin 1756.80 — 1769.95, Bruselj 736.80, 741.86, Curih 1421.01 — 1428.08, London 215.35 — 217.40, New York 4342.96 — 4347.28, Pariz 289.38 — 290.82, Praga 181.49 — 182.59.

Curih. Beograd 7.02, Pariz 20.3650, London 15.21, New York 308.125, Bruselj 51.5200, Madrid 42.20, Amsterdam 209.10, Berlin 124.10, Dunaj 57, Stockholm 78.40, Oslo 76.40, København 67.90, Praga 12.78, Varšava 58.20, Atene 2.90, Bukarešta 2.50.

Efekt

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 365 — 366, za dec. — jan. 364 den., za febr. 365 bl., za marc 365 — 366, 7% invest. 76 — 78, 7% stabiliz. 77 den., 4% agrarne 45.50 den., 6% begliške 60 — 62.50, 6% dalmatinske agrarne 60 — 62, 7% Blair 80 den., 7% Drž. hip. banka 74 den., delnice: Narodna banka 6400 den., PAB 235 — 237, Trboveljska 115 — 120.

Beograd. Vojna škoda 365 — 366 (365 — 366.50), za dec. 365.50 — 366, (365.50) 7% invest. 78 — 79 (78.50), 4% agrarne 45.50 — 46, 7% stabiliz. 78 bl. 6% begliške 64.25 den., 6% dalmatinske agrarne 62.50 — 63 (62.75), 7% Blair 70 — 71, 8% Blair 80.50 — 81.75, 7% Drž. hip. banka 75.50 den., Narodna banka 6500 — 6580 (6550), PAB 233.50 — 234.50 (234).

Blagovna tržišča

21TO

— Chicago 9. dec. Začetni tečaji: Pšenica: za dec. 96.25, za maj 96.25, za julij 100; kofurza: za dec. 58.375, za maj 59.375, za julij 60.625.

— Winnipeg 9. dec. Začetni tečaji: pšenica: za dec. 84.375, za maj 88.25.

— Novosadska blagovna borza (9. t. m.) Tendence nespremenjena. Pšenica: baška 159—163, ladja Tisa ali Begej 170—172, sremska in slavonska 161—163, banatska 161—165. Oves: baški, sremski, slavonski 130—132.50; Ječmen: baški in sremski 64 102—104, banatska 102—103, baška, sremska 104—105, banatska 103—104, baška, sremska in slavonska nova 93—95. Moka: baška in banatska »og« in »ogg« 235—260, »2« 215—240, »5« 195—220 »6« 175 —200, »7« 145—160 »8« 105—110; Fi. žol: baški in sremski 240—250. Otrobi: baški in sremski 82—85, baški 83—85.

— Budimpeštanska termiska borza. (9. t. m.) Tendence prijazna. Pšenica: za marec 18.15 — 18.16, za maj 18.24 — 18.25; kofurza: za maj 16.21 — 16.23.

Zavedni koroški rojaki pod Peco

Dne 1. t. m. se je zbrala v Šostarjevi dvorani v Globasnici pod Peco, kjer epi pravilni kralj Matjaž, velika množica ljudi k zaključni prireditvi gospodinjstkega tečaja. Tečaj, ki ga je vodila gđ. Milka Hartmanova, je prav lepo uspel. Tečajnice so obenem čule tudi marsikaj lepega iz slovenske zgodovine. Razprodana razstava in res dobro obiskana zaključna prireditve sta pričali o velikem zanimanju koroških Slovencev za tečaj, ki se vrše v domačem jeziku. Vseposlušna zadovoljnost je najlepše pričevalo za voditeljico in tečajnice. Predvsem pa gre zahvala voditeljica tamšnjega Slovenskega društva, gg. Korenu in Krajerju, da sta poskrbela za imenovani tečaj.

Da bi ta tečaj preprečil, je g. Taurer iz Dobri vasi organiziral istotam heimat-schutzovski nemški kubarski tečaj, h kateremu pa so se prijavile s mo 4 udeležence, med tem ko je slovenski voditelj ostalo zvestih 14 tečajnic, ki so jih nekateri domačini zapeljanci posvali. Med tečajem je seveda prišlo do raznih preprirov, ki pa smo jih na Koroškem že tako vajeni. Na vse to se voditelj Slovenskega društva in vse drugi zavedni rojaki niso ozirali. Za njihovo narodno neomajnost jim gre vse priznanje.

RITI NA VIŠKU HIGIENE SE PRAVI

uporabljati le »RIVIERA« medicinalna mila, ki so bila ponovno odlikovana na najpomembnejših svetovnih razstavah. — Na izbero so povsod: RIVIERA-KARBOL, GLICERIN-KARBOL, KAPTON, SUMPOBOR, LYSOL, LYSOFORM in BORAKS MILO.

Poudarjamo, da so na višku le

„RIVIERA“
MEDICINALNA MILA

zato zahtevajte povsod izrecno le »RIVIERA« toaletna in medicinalna mila

Življenje v ledenih plasteh

Umetna navidezna smrt in regeneracija — Hlad konservira organizme — Čudotvorni tekoči helij

Da mraz ograža življenje, je stara resnica. Manj znano pa je, da utegne hud mraz začasno sicer ustaviti življenjske funkcije, nikakor pa ne izpodrežati za vedno.

Polarni raziskovalec Franklin poroča o krapu, ki je bil 36 ur zamrznjen v ledu, ko so ga odtajali, pa je takoj začel plavati. V laboratorijskih poskusih so takšne izkušnje eksperimentalno ponovno potrdili.

Uspelo je n. pr. zaledeniti žabe pri temperaturi kakšnih 30 stopinj pod ničlo in jih potem spet oživiti. Polži so prenesli celo temperaturo minus 120 stopinj in nekatere bakterije so vzdržale kar temperature do 200 stopinj, ne da bi to škodovalo njihovim življenjskim funkcijam. A še dalje si ohranijo življenjske funkcije v mrazu neki nizko organizirani črvi, ki so jih za več ur položili v kopel tekočega helija. O heliju je znano, da postane tekoč pri temperaturi, ki je le malo višja od temperature absolutne ničle, najnižje možne temperature minus 273 stopinj!

Glavni pogoj za uspeh je pri takšnih eksperimentih ta, da se organizmi shla-

dijo izredno hitro in temeljito, kajti le na ta način se v trenutku ustavi vsa mišična in kemična dogajanja. Če napreduje ohladitev postopoma, od površine v notranjost, tedaj nastajajo napetosti, ki uničujejo učinkujejo na življenje.

Nasprotno pa se mora odtajanje izvršiti z največjo opreznostjo in počasnostjo, ker se drugače zgodijo ubijajoče spremembe. Vidimo torej, da ohranitev življenja v največjem mrazu ni tako preprosta zadeva. Če pa postopamo previdno, tedaj imamo možnost prekiniti vsaj majhnim in nekomplikiranim bitjem življenje na neomejen čas ter ga v poljubnem trenutku spet obnoviti.

Vprašanje je, da li je to mogoče tudi pri ljudeh. Po sedanjem stanju našega znanja moramo to vprašanje pač zanikati. Ne glede na organsko in kemično zmotanost našega organizma govori že velikost človeškega telesa proti takšni možnosti, saj smo vendar omenili, da je treba zamrznitev izvesti v trenutku do najglobljih plasti. Gotovo bi trajalo nekaj daljšega časa preden bi človeško telo zamrznilo do svojih globlin celo v tekočem heliju, najbolj mrzlem sredstvu, ki bi nam bilo za takšne eksperimente na razpolago. Sicer pa seveda ne vemo, s kakšnimi presenečenji nam lahko postreže znanost v bodočnosti.

Umik angleških vojnih ladij iz Sredozemskega morja

Angleška vlada je zadnje dni zaukazala, da se mora umakniti iz Sredozemskega morja šest njenih vojnih ladij. Med njimi je tudi križarka »Hood«, ki jo predstavljamo naša slika.

Abesinsko-italijansko srečanje v zraku

Brezuspešni napor italijanskega pilota, da bi uničil abesinsko letalo

Iz Addis Abebe poročajo, da sta se te dni prvič srečala v zraku abesinsko letalo in italijanski lovski aeroplan. Abesinsko letalo je vozilo zdravila, imelo pa je tudi poročila za guvernerja Volkaita, ki stanuje v Dabatu, kjer biva tudi poveljnik vojske, Alaju Berru.

Na tej vojni je abesinski letalec srečal italijanski aeroplan. Začela se je divja gonja po zraku. Abesinski letalec je skušal za vsako ceno ulti zalezovalcu in pristati na zemlji. Izmikal se je tako srečno, da mu Italijan ni mogel storiti nobene

škode. Končno je pristal na zemlji. Ko je italijanski letalec videl, da je Abesinec srečno dosegel tla, ga je začel obmetavati z bombami. Vrgel je nanj ves tovor, ki ga je imel na krogu. Ko so mu bombe počle brez uspeha, se je spustil nizko k tlu, ter začel obstreljevati abesinsko letališče in pilota s strojno — tudi brez uspeha. Ko je videl, da ne bo opravičil nič, se je zopet dvignil višje in odbrzel proti italijanski fronti, ne da bi se mogel pohvaliti z najmanjšim rezultatom svojega poleta.

Povabil je tatico k sebi na urico ljubezni

Senzacionalna afera na policiji v Grenoblu

V Grenoblu govore ljudje o nečuvni ljubavni aferi ondotnega policijskega ravnatelja Louisa Lalanna, ki ga je pristojno ministrstvo odstavilo in uvedlo proti njemu disciplinarno preiskavo.

Letos v juliju je grenobelska policija prišla že večkrat kaznovano tatico Emilijo Couderet. Naslednji dan je jetnica brez sledu izginila iz zaporov. Pred dnevi so jo po golem naključju zopet prijeli v Li-mogesu. Seveda so jo takoj zaslislali. Iz-

povedala je, da jo je grenobelski policijski ravnatelj po zadnji aretaciji povabil k sebi na urico ljubezni ter jo nato izpustil. To priliko je tatica porabila tudi za to, da je ukradla policijskemu ravnatelju službeno šerpo, izkaznico in 600 frankov gotovine. Lalalla so sročili s tatico in je pri konfrontaciji potrdil njene izpovedbe. Takoj nato so mu izročili dekret, da je odpuščen iz službe in uvedli proti njemu preiskavo, ki bo kmalu imela še druge posledice.

Trda kazen za vojaške vohune

Vohunstvo v prid Nemčije: ječa od 15 let navzlo!

Pred okrožnim kazenskim sodiščem v Pragi se je konec prošlega tedna zaključil vohunski proces, ki je trajal nad mesec dni. Sodišče je obravnavalo primer skupine vohunov, ki so vohunili v prid Nemčiji. Tolpe je vodila 25 letna uradnica Ana Dinelova iz Heba. Imela je osem sotrudnikov. Obtožnica proti vsem se je glasila na vojaško izdajo.

Sodišče je izreklo stroge kazni. Dinelova

je bila obsojena na petnajst let, 24 letni gojenec pivovarske šole Franc Wollrab na devet let, njegov tovariš Josef Semach na sedem let, 67 letni železniški upokojenec Tebensky, prijatelj Dinelove, ki jo je spremljal na njenih voznjah v Nemčijo, na pet let, inženir Walter Fischer iz Prage na šest let stroge ječe. Vsi ti so bili obsojeni zaradi vojaškega vohunstva. Dva avstrijska državljana, arhitekt Klee in uradnik Ripel, sta bila obsojena na sedem, odnosno šest mesecev. Poleg tega mora plačati vsak obtožene 4 do 6.000 Kč sodnih stroškov. S to razsodbo je afera Dinelova zaenkrat zaključena, v zvezi z njeno zadevo pa so napovedani še trije procesi.

Sreča kanadskih petorčic

Postale so filmske zvezdnice, da pomnožijo svoj fond na četrtilijona dolarjev

Kakor poročajo iz Callanderja v Ontariu, so bile te dni sprejete kanadske petorčice zakoncev Dionne med filmske zvezdnice.

Ameriški minister za socialno politiko je dal dovoljenje, da smejo petorčice igrati glavno vlogo v filmu »Deželni zdravnik«. Petorčice so že prvič snemali. Filmski manager je angažiral petorčice za teden dni, njih umetniška produkcija pa obstoji samo v tem, da bodo spale, jedle in se igrale. Vsaka izmed petorčic prejme za svoj nastop pred objektivom po 10.000 dolarjev. Teh petdeset tisoč dolarjev je manager depoziral pri banki, ki ima poseben fond za Dionnejeve malčke. Fond petorčic se je s tem dvignil na četrtilijona dolarjev, vso, ki je prav čedna tudi glede na ameriške razmere. Vsota mora ostati nedotaknjena tako dolgo, dokler deklice ne dosežejo

polnoletnosti in Američani bodo gotovo napeli vse sile, da fond še znatno pomnože.

Vlomilčeva smola

Med češkoslovaško in rusko državo se vršijo pogajanja zaradi izročitve Aleksandra Vasilija Kasazova, uradnika sovjetskega poslanstva v Pragi, ki je nedavno vlomil v blagajno na poslanstvu ter odnesel blizu milijon Kč. Vlomilca so prijeli na begu. Imel je denar pri sebi. Praške oblasti so ga pritvorile brez zaslišanja, zdaj pa se pogaja Praga z Moskvo in bodo Kazimova najbrže odinili na rumunsko mejo, kjer ga bodo izročili ruski policiji zaradi nadaljnjega postopka.

Charles Richet

Ob smrti Nobelovega laureata in prepričanega mirotvorca

Listi so poročali, da je slavliti francoski fiziolog Charles Richet umrl. Njegovo ime je postalo svetovno znano, ko je l. 1913. prejel Nobelovo nagrado za medicino. Njegova raziskovanja so položila temelj se-rumski terapiji, kajti bil je prvi, ki je ugotovil, da kri imuniziranih živali, če jo vcepino v neimunizirano žival povzroča imunost in anafilaksijo, ki dobiva v medicini vsak dan večji pomen.

Richet pa je bil ne glede na svoje specialno področje delaven v najrazličnejših znanostih. Med drugim je napisal Splošno kulturno zgodovino, v kateri se je kot vnet pacifist navduševal za kulturno sodelovanje narodov. Kot mlad človek se je udeležil vojne 1870/71 in vtisi iz te vojne so ga napravili za navdušenega borca za francosko-nemški sporazum. So-deloval je na večini kongresov za svetovni mir in l. 1900 je takšnemu kongresu tudi predsedoval. Tudi kot pisatelj se je zav-zemal za pacifistično idejo, tako v svojih »Epizodah iz francosko-nemške vojne«, v svojih dramah »Kirka« in »Sokrat«, v romanu »Trpljenja drugih« in v svoji najbolj znani knjigi »Preteklost vojne in bodočnost miru«. Tik pred svetovno vojno je še v Nemčiji predaval o francosko-nem-

ški zvezi, med vojno pa se je vneto trudil da bi blažil njene učinke.

Prof. Charles Richet

Šahovski prestol se maje

Aljehin v nevarnosti, da izgubi svetovno prvenstvo

Veliki boj za svetovno šahovsko prvenstvo se bliža svojemu koncu. Trije milijoni šahovskih igralcev po vsem svetu in poleg teh štešeti milijoni prijateljev kraljevske igre, se vprašujejo, ali pride do prestolne spremembe v kraljestvu 64 polj. Ali bo svetovni mojster Aljehin padel s svojega prestola?

To vprašanje je danes že zelo upravičeno, odgovor pa je zelo negotov. Čeprav vse kaže, da so šanse za Aljehinovega nasprotnika dr. Euweja boljše. Če se Rus v zadnjih trenutkih ne zbere in pokaže vso svojo nekdanjo moč, mu poraz ne more uiti, izročiti bo moral svoje žezlo Holandcu.

Borba, ki traja že več nego dva meseca, se je začela s senzacijami, in ni izključeno, da se bo tudi končala s senzacijo ki ti jo predstavlja Aljehinova zmaga. Rus, ki nosi ponosni naslov svetovnega šahovskega prvaka od leta 1927, ko je v Buenos Airesu zbral Capablancu, je v začetnem delu tega turnirja svojega holandskega protivnika tudi kar pogazil, čeprav so se od vsepovsod oglašala mnenja, da to že davno ni več tisti Aljehin, ki je na tako sijajen način zasedel šahovski prestol. S suverenim obvladanjem kombinacijske igre, s taktičnimi finesami in neverjetno drznostjo je prevzel vodstvo in zmagoval kot umetnik kombinacije nad umetnikom pozicije. Holandska in svetovna javnost je že pričakovala z gotovostjo Euwejevega poloma.

Nenadno se je zgodil preobrat. Aljehin je pričel eksperimentirati, eksperimentirati tako, da so vsi majali z glavo, dovoljeval si

je otvoritve, ki so bile v diametralnem nasprotju z vsemi izkušnjami in teorijo šahovske umetnosti, eksperimentiral je in izgubljal. Euwe je sprva izgubil glavo od presenečenja, potem se je zbral in je začel hladnokrvno igrati, ki mu je omogočila, da je svetovnega mojstra dotekel. Še enkrat je pokazal Aljehin svojo moč, igral je pa previdneje in v drugi tretjini turnirja je vodil spet z eno točko več.

Do 25. partije sta igrala nato oba izenačeno, tu pa se je začel dramatični konec. Spet je prišlo do senzacionalnega obrača. Pod velikim moralnim pritiskom, prvič po osmih letih v nevarnosti, da izgubi svoj naslov, končno pa tudi telesno oslabiljen zaradi nezmerne življenja je Aljehin 25. partijo izgubil. Euwe je prevzel vodstvo. Začela se je 26. partija, Aljehin je zbral vse svoje moči, da bi zmagal, toda po šesturni bitki je moral kapitulirati. Vsi veliki mojstri šaha, ki so zbrani okrog obeh borcev, vsa javnost stoji pred veliko uganko: ali je to še vedno Aljehin, umetnik z nedoseženim kombinacijskim darom in nezasišanim temperamentom, ki so mu moči nekoč po kakšni izgubljeni partiji rasle v grgantske izmere? Ni več, kajti mož, ki igra danes pod Aljehinovim imenom, je videti razdrapan v svoje najgloblje glatine in igra s fatalizmom ter resignacijo...

Odločitev pade te dni. Ves svet gleda z napetostjo na tiho, a vendar tako viharo turnirsko areno na Holandskem, kjer gre nenavadno dramatično, a tudi človeško preseljena borba svojemu koncu naproti...

Slika rodbinske sreče

Dr. Malmejac z ženo in otrokom potem ko je policija spravila ugrabitelje pod ključ

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

»Imel sem hud prehlad, dva tedna nisem mogel v pisarno.«

»Nu, potem je bilo z mano še huje. Imel sem prehlad dva tedna med svojim dopustom!«

A N E K D O T A

Finski skladatelj Jean Sibelius, ki je obhajal te dni 70 letnico rojstva, je preživel med drugim tudi strahovlavo boljše vohun na Finskem, ko ni bil noben človek varen svojega življenja.

L. 1918, ko je bila mučna epizoda boljše vohun invazije pri kraju, je sedel z oficerji v svojem stanovanju in je igral na klavir. Po končani igri je vstal, vzal revolver in dvakrat ustrelil skozi okno. Oficerji so planili na noge, toda Sibelius jih je pomiril rekoč: »Nič se ne bojte, gospodje, to je samo signal za kuharico, naj prinese kavico.«

VSAM DAN ENA

»Če ne bi pihel veter, bi došel on prvi na cilj!« (Everybody's weekly)

Krogla iz svetovne vojne

Ob začetku svetovne vojne je dobil danes 45-letni češkoslovaški državljani Karel Jirovt strel v glavo. Krogla mu je obtežala v njej in dasi je pogostoma trpel za hudim glavobolom, si kroglo ni dal izvleči, ker so mu to zdravniki odsvetovali. Pred nekaj dnevi se je možu v ustni duplini narečila otoklina. Menil je, da gre za angino. Toda otoklina mu je kmalu počila in iz nje je paila krogla, ki jo je 20 let nosil v svoji glavi. Sedaj bo svojih bolečin končno rešen.

China Clipper — 27.000 km v petih dneh

Stirimotorni hidroplan »China Clipper« je dovršil svojo prvo redno vožnjo čez Tihi ocean v obeh smereh srečno. Letalo je napravilo 27.000 km zračne poti v petih dneh, 3 urah in 27 minutah brez incidenta. Na tej poti je tudi preneslo 110.000 pisem ter oddalo pošto na predpisanih vmesnih postajah.

Ni hotela roditi otrok

Nemško dež. sodišče v Köslinu je izreklo ločitev zakona nekoga kmeta zaradi tega, ker se je njegova žena branila roditi otroka. Sodišče je v svoji razsodbi izjavilo, da izreka ločitev zakona zategadelj, ker se je kmetica s svojo odločitvijo močno pregrešila proti današnjemu naziranju o zakonu.

Maršal Badoglio na afriškem bojišču

Novi italijanski poveljnik vzhodno-afriške ekspedicije maršal Badoglio na ogledu vojaških operacij

Kralj kraljev pred startom

Abesinski vladar Haile Selassie na letališču v Addis Abebi, odkoder je z letalom potoval na bojišče k svojim četam

